

Stichting Omroep en Allochtonen (STOA)

Inleiding | De Stichting Omroep en Allochtonen (hierna: STOA) werd in 1986 opgericht door de landelijke organisaties van minderheden. Naar eigen zeggen wordt zij in de mediawereld gekwalificeerd als 'luis-in-de-pels', actievoerder, kenniscentrum, pleitbezorger, projectontwikkelaar en innovator. Met deze combinatie van rollen neemt STOA een bijzondere positie in het medialandschap in. Zij beroept zich erop de enige professionele organisatie te zijn op het terrein van media en minderheden.

Om de door haar gewenste aanjaagfunctie te kunnen vervullen en een voortrekkersrol te spelen in het werkgebied, staan STOA verschillende instrumenten ter beschikking. Zij ontwikkelt projecten en voert experimenten uit, zij brengt beleidsadviezen uit en participeert in het maatschappelijk debat over de Nederlandse (publieke) omroep en de technologische ontwikkelingen die zich op dit terrein voordoen. Om deze functies en rollen te kunnen uitvoeren besteedt STOA veel aandacht aan netwerkbouw en -onderhoud.

STOA constateert dat in de afgelopen periode inmiddels een aantal beleidsmatige randvoorwaarden voor een multicultureel media-aanbod zijn gerealiseerd. 'Media en minderheden' is als thema op de agenda van de politiek gekomen en er is daarvoor wet- en regelgeving gerealiseerd. In de komende periode wil STOA de prioriteit in haar beleid dan ook verleggen en zich richten op het dichten van de kloof tussen het allochtone publiek en het media-aanbod.

De belangrijkste doelgroepen waarop de instelling zich richt zijn media-organisaties en allochtonen (media-professionals en -consumenten).

Ter voorbereiding van zijn advies heeft de Raad voor Cultuur kennisgenomen van het beleidsplan van STOA en heeft hij voorts vertegenwoordigers van STOA uitgenodigd voor een gesprek ter toelichting van onderdelen van haar beleidsplan. Dit advies is gezamenlijk voorbereid door de commissie-Media en de commissie-Intercultureel beleid van de Raad.

Beoordeling | De Raad heeft vastgesteld dat STOA van mening is dat haar oorspronkelijke doel, het op de politieke agenda plaatsen van het thema 'media en minderheden', in belangrijke mate is gerealiseerd. Het gestelde doel is bereikt door een politieke lobby die heeft geresulteerd in een verbeterde situatie. Beleidsnota's en wet- en regelgeving werden gerealiseerd. Wat precies de bijdrage van STOA

hieraan is, kan moeilijk worden vastgesteld omdat de organisatie zoveel mogelijk achter de schermen wil werken en anderen zelf verantwoordelijk wil maken. Hoewel de resultaten van de inspanningen van STOA moeilijk meetbaar zijn, meent de Raad toch - mede op grond van aanwijzingen waarover hij beschikt - dat deze organisatie, door voortdurend en consequent haar rol als luis-in-de-pels te spelen een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan en een functie heeft gehad bij het creëren en verbeteren van de (bestuurlijke) randvoorwaarden voor het media- en minderhedenbeleid.

Niet alleen beleidsmatige ontwikkelingen hebben zich voorgedaan: ook organisatorische veranderingen hebben plaatsgevonden. STOA heeft steeds projectmatig aan de realisering van haar doelstellingen gewerkt, maar gaandeweg bleek dit niet optimaal. Een gevolg van de projectorganisatie is dat de expertise en ervaring die in een project worden opgebouwd verloren gingen voor de organisatie in die gevallen waar medewerkers niet voor langere termijn aan de organisatie verbonden konden worden.

Voor het verleggen van haar beleidsdoel van het realiseren van bestuurlijke voorzieningen naar het bereiken van een concrete multiculturalisering van het programma-aanbod heeft STOA een drietal beleidsprioriteiten geformuleerd. Zij heeft zich achtereenvolgens op programmatisch niveau, op personeel en publiek niveau tot taak gesteld:

- het bewerkstelligen van een herkenbaar en kwalitatief goed multicultureel media-aanbod;
- het vergroten van de in- en doorstroom van allochtone mediaprofessionals in de mediasector;
- het toerusten van allochtonen met vaardigheden om media te kennen en te kunnen hanteren, teneinde te komen tot een betere kwaliteit en een herkenbaar media-aanbod.

Op verzoek van de staatssecretaris heeft de Raad de beleidsvoornemens en de prioriteiten die STOA daarbij wil aanleggen beoordeeld. Hij heeft daarbij vooral gelet op de functionaliteit van die voornemens. In de inleiding van dit advies is aangegeven dat STOA een aanjaagfunctie wil vervullen en een voortrekkersrol wil spelen op haar werkterrein. Hoewel de voornemens soms nog onvoldoende concreet uitgewerkt zijn, meent de Raad dat STOA, door zich op de voorgenomen wijze te richten op verbetering van de programmering (doelgroepen zijn daarbij zoals gezegd media-organisaties en producenten enerzijds en allochtone mediaprofessionals en consumenten anderzijds), de beoogde functie zal kunnen vervullen. Dat geldt naar de mening van de

Raad in beginsel ook voor de beleidsvoornemens die zich op allochtone mediaprofessionals en consumenten als doelgroep richten. Deze voorgenomen activiteiten zijn echter naar het oordeel van de Raad - nog minder dan de hierboven genoemde - concreet uitgewerkt. Te meer waar STOA zich ten doel stelt 'zich te richten op concrete multiculturalisering van het programma-aanbod' meent de Raad dat de organisatie zich zal moeten inspannen om haar beleidsvoornemens nader uit te werken en te presenteren in concrete projecten. Het commitment van STOA mag niet blijven steken in een papieren commitment.

Uit het beleidsplan en de daarbij gegeven toelichting heeft de Raad de indruk gekregen dat STOA zich vooral in de preproductiefase van de onderscheiden omroeporganisaties waarmee zij contact heeft wil manifesteren. Zij wil dat doen door nieuw talent te introduceren, schema's aan te dragen of formats te ontwikkelen. Hoewel de instelling heeft aangegeven zich hiermee niet te willen profileren als producent neemt zij zich uitdrukkelijk wel voor om een intermedierende rol spelen door haar expertise aan te bieden. De Raad wijst er echter nogmaals op dat hij van mening is dat STOA zich moet blijven toelagen op haar rol en functie als luis-in-pels, voortrekker en aanjager. De invulling van deze functie vereist naar de mening van de Raad vooral, zoals STOA zelf aangaf, het ontwikkelen en uitvoeren van projecten en experimenten, het uitbrengen van beleidsadviezen en het participeren in het maatschappelijk debat over de Nederlandse (publieke) omroep en de technologische ontwikkelingen die zich op dit terrein voordoen. Met de beoogde preproductie-activiteiten (introduktie van nieuw talent, ontwikkelen van (programma)schema's en -formats e.d.) verwijdt STOA zich van haar primaire doelstelling en functie zoals de Raad die ziet. Hij meent dan ook dat van STOA geen bijzondere inspanningen op dit gebied gevraagd moeten worden.

De Raad heeft zich vervolgens een oordeel gevormd over de door STOA gewenste veranderingen in haar personele samenstelling en de vergroting van haar kernorganisatie. Zowel uit het beleidsplan als uit de nadere toelichting die daarop gegeven werd heeft de Raad begrepen dat STOA de verspreid aanwezige kennis en expertise over het media-werkgebied meer bij elkaar wil brengen in haar eigen organisatie. STOA ziet voor zichzelf daar een rol weggelegd: kennis en expertise van het media-terrein noemt zij haar sterke punten.

Voor de Raad staat niet vast dat kennis en expertise op media-terrein teveel verspreid en versnipperd zijn. Naar zijn oordeel wil STOA hierin, getuige haar beleidsplan, teveel investeren. De Raad is ook ten aanzien van dit voornemen van mening dat STOA, wil zij 'luis-in-de-pels' zijn en een aanjaagfunctie

vervullen, hiervoor geen groot en kwalitatief hoogwaardig expertisebureau behoeft in te richten; zij zal veeleer met doelgerichte activiteiten moeten streven naar het bereiken van concrete, meetbare resultaten van haar inspanningen. Zij zal deze steeds expliciet moeten terugkoppelen naar haar partners. Alleen op die manier kan – ook voor derden – worden duidelijk gemaakt of en zo ja welke zaken STOA werkelijk tot stand brengt.

Met haar media-educatieve activiteiten kan STOA voor velen een interessante partner zijn. De Raad acht het van belang dat zij haar voornemens om de interculturele mediacompetentie te bevorderen zal kunnen uitvoeren. Wel is hij van mening dat STOA haar doelstellingen duidelijker dan nu in het beleidsplan is gedaan dient te benoemen en te vertalen in concrete activiteiten. De bereikte resultaten dienen immers ook op dit terrein voor haarzelf en voor de buitenwereld meetbaar te zijn. De Raad adviseert de staatssecretaris dan ook bij STOA aan te dringen op een nader ingevuld plan voor haar media-educatieve activiteiten in de komende cultuurnota-periode. De Raad acht het van belang dat de nadruk daarbij niet op de productieve maar op de intermedierende en faciliterende aspecten van dit proces zal worden gelegd.

Conclusie en advies | De Raad concludeert dat STOA aannemelijk heeft gemaakt dat zij een belangrijk aandeel heeft gehad in het dichterbij brengen van het gestelde doel om media en minderheden op de politieke agenda te plaatsen. In de komende periode 2001-2004 wil STOA haar activiteiten richten op een nieuw doel: het dichten van de kloof tussen het allochtone publiek en het media-aanbod. Om dit doel te realiseren heeft zij beleidsvoornemens gemaakt en activiteiten gepland die gebaseerd zijn op de andere rol en functie die zij hierbij wil spelen. STOA wil een aanjaagfunctie ('luis-in-de-pels') vervullen en voortrekker zijn in haar werkgebied. Zij wil daarbij niet op de voorgrond treden maar intermedieren en faciliteren. De Raad is van mening dat het beleidsplan van STOA op dit punt voldoet aan de criteria waaraan hij het getoetst heeft. Hij meent dan ook dat de in het plan genoemde beleidsvoornemens en activiteiten, althans die welke dus betrekking hebben op de hierboven genoemde functie en rol van STOA, daaraan zullen kunnen bijdragen.

Anderzijds is de Raad van oordeel dat de overige activiteiten en voornemens in het beleidsplan, met name die welke gericht zijn op de uitbouw van de organisatie tot een expertisebureau alsmede die welke betrekking hebben op de (pre)productiefase (zoals de introductie van nieuw talent, de ontwikkeling van programmaschema's en -formats, e.d.), niet behoren tot de

primaire taak- en doelstelling van STOA zoals de Raad die ziet en hierboven heeft beschreven.

Op grond van deze overwegingen en conclusies adviseert de Raad de staatssecretaris dan ook het beleidsplan van STOA - met uitzondering dus van de op de inrichting van een expertisebureau en op de (pre)productie gerichte activiteiten - voor subsidiëring in aanmerking te doen komen voor een gelijk blijvend bedrag.

Financieel kader

<i>huidige subsidie</i>	f1.058.000,-
-------------------------	--------------

<i>gevraagde subsidie</i>	f2.835.000,-
---------------------------	--------------

---

beoordeling subsidie blijft gelijk